

Samverkansavtal för gymnasiesärskolan i Göteborgsregionen (GR) 2019/2020 – 2022/2023

1. Bakgrund och syfte

Inom GR finns sedan 2001/2002 ett samverkansavtal för gymnasiesärskolan. Syftet med avtalet är att skapa förutsättningar för utveckling av gymnasiesärskolan och att ge alla ungdomar i regionen likvärdiga möjligheter till utbildning med god kvalitet.

2. Avtalsparter

Avtalets parter utgörs av kommunerna Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö, vilka ingår i Göteborgsregionen (GR). Detta område kallas samverkansområde för gymnasiesärskolan. Avtalet bygger på innehållet i skollagen och gymnasieförordningen.

3. Avtalets innehåll

Parterna enas om att varje kommun, som anordnar gymnasiesärskola, ska ta emot elever från hela samverkansområdet till sina nationella program och specialutformade program, oavsett om utbildningen anordnas i elevens hemkommun eller inte.

Inriktningar kan enligt skollagen starta år 1, 2, 3 eller 4 och samverkansavtalet omfattar samtliga inriktningar och samtliga fyra år. Gymnasial lärlingsutbildning är ett sätt att genomföra en studieväg, varför denna form också inkluderas i samverkansavtalet.

Avtalet berör också utvecklingen av gymnasiesärskolan inom samverkansområdet genom introduktion av nya utbildningar, genom gemensamt utvecklingsarbete samt genom gemensam kompetensutveckling.

Avtalet berör ej elevs möjlighet att tas emot och antas till ett individuellt program i annan kommun än hemkommunen. Denna antagning bygger på separata överenskommelser mellan berörda kommuner. Hemkommunen registrerar elever som den tar emot på ett individuellt program i det regionala systemet för antagning.

Avtalet, som är fyraårigt, bygger på innehållet i skollagen och reglerar för målgruppens elever

dels elevernas rättighet att erbjudas utbildning på de nationella gymnasiesärskoleprogrammen

dels elevernas rätt att tas emot som sökande till dessa utbildningar

dels kommunernas skyldighet att erbjuda och ta emot elever på utbildning inom de nationella gymnasiesärskoleprogrammen.

Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasiesärskoleutbildning av god kvalitet antingen i hemkommunen eller via detta samverkansavtal.

Rapportering om elevförändringar

Så snart förändring sker för elev som går en gymnasiesärskoleutbildning inom GR ska detta rapporteras till GR:s gemensamma IT-system, så att hemkommunen kan hållas informerad och fullgöra sitt aktivitetsansvar. Med förändring avses elev som byter studieväg, årskurs, avbryter studierna, gör ett studieuppehåll eller ett skolbyte eller att eleven påtagligt avviker från normal studietakt. På samma sätt ska även uppgifter om elevs utfärdade gymnasieexamen eller studiebevis inrapporteras till IT-systemet enligt GR:s tidplan och principer.

Ändring i gällande avtal

Innehållet i och formen för samverkan i detta avtal kan komma att ändras med anledning av eventuella nationella förändringar i tillämpliga lagar och förordningar.

Utbildning som inte omfattas av samverkansavtalet

Utbildning på individuellt program omfattas inte av avtalet utan bygger på separata överenskommelser mellan kommunerna om enskild elevs utbildning.

4. Samverkansformer

Samråd kring berörda utbildningar

De lokala initiativen ligger till grund för det samlade regionala gymnasiesärskoleutbudet. Samverkan sker genom samråd och möten på politiker- och/eller tjänstemannanivå t ex via särskolenätverket. Samverkan omfattar också utveckling av gymnasiesärskolan, gymnasiesärskolans utbud samt antagningsförfarandet av målgruppens elever inom det gemensamma samverkansområdet.

Utbildningsutbud

Förändringar som berör en eller flera kommuner i samverkansområdet, ska i god tid, senast den 1 april året innan utbildningen startar, innan de beslutas och genomförs, föregås av information till och samråd i med Utbildningschefsnätverket och Utbildningsgruppen. Syftet är att ge kommunerna i samverkansområdet möjlighet att via Utbildningschefsnätverket och Utbildningsgruppen lägga synpunkter på de planerade förändringarna innan dessa beslutas och genomförs. Om Utbildningsgruppen finner den föreslagna förändringen olämplig från ett regionalpolitiskt utbildningsperspektiv, förbinder sig den kommun där förändring föreslås, att bereda Utbildningsgruppen möjlighet att i den aktuella kommunen redovisa sin ståndpunkt innan beslut om förändring fattas i aktuell kommunal nämnd eller styrelse. Planeringshorisonten bör sträcka sig över en treårsperiod för att säkerställa en långsiktighet i utbildningsutbudet både då det gäller utökning/nystart och neddragning/nedläggning. GR bidrar till samrådet med en årlig rapport om det regionala utbildningsutbudet.

Dimensionering

För förändringar av utbildningsutbudet ansvarar och beslutar den enskilda kommunen. Huvudmannen beslutar i enlighet med skollagen och i samråd med GR:s politiska styrgrupp för utbildning, Utbildningsgruppen, om förläggning och dimensionering av de utbildningar som man är huvudman för.

Utbildningsgruppen ska, långsiktigt säkerställa ett kvalitativt utbildningsutbud tillgängligt för alla elever i alla delar av regionen och därmed motverka segregation skolor och elever emellan. Utbildningsgruppen kan lägga fram ett övergripande dimensioneringsförslag för medlemskommunerna att ta ställning till.

Elevens fria val ska vara vägledande för dessa dimensioneringsbeslut. Utbildningsgruppens uppgift i detta sammanhang blir att balansera elevens behov, lokala och regionala utvecklingsperspektiv. Utbildningsgruppen har vidare i denna roll uppgiften att stimulera regionens utbildningsanordnare att utveckla ett utbud som motsvarar individens, arbetsmarknadens och samhällets behov.

Samtliga medlemskommuner har ett ansvar för att följa den regionala demografiska utvecklingen/elevutvecklingen. I det arbetet används till exempel regionala statistikverktyg för analys och uppföljning. I samband med den avstämning som sker årligen 1 april, ska demografiska prognoser tas fram och värderas, samt handlingsplaner avseende respektive kommuns dimensionering, med anledning av dessa prognoser, diskuteras. Utbildningsgruppen får därefter ett förslag som presenterar planerat utbildningsutbud för gymnasiesärskolan med hänsyn till denna demografiska utveckling.

GR:s förvaltningschefer på utbildningsområdet, Utbildningschefsnätverket, samråder varje år i oktober månad med utgångspunkt från erfarenheterna av avslutad antagning. GR:s digitala statistikverktyg ger underlag för lokal och regional utbildningsplanering när det gäller platser och dimensionering inför kommande antagning. Justering av organisationen gör huvudmannen i enlighet med fastlagd tidplan för antagningen till gymnasiesärskolan. Under avtalsperioden förväntas ökande elevkullar, vilket ska tas med som en utgångspunkt vid dimensioneringen.

Elevens förstahandsval ska enligt skollagen, i så stor utsträckning som möjligt, tillgodoses när det gäller val av program.

Samråd med berörda parter på arbetsmarknaden

Varje kommun ansvarar för att samråd sker enligt lag och förordning med berörda arbetsmarknadsparter t ex i lokala programråd och lärlingsråd. Vid behov sker också regionala samråd med berörda arbetsmarknadsparter, särskilt för att säkerställa att kravet på arbetsplatsförlagt lärande (apl), kan uppfyllas inom den regionala arbetsmarknaden. Regionala IT-verktyg finns och de kan användas för att skapa överblick, underlätta anskaffning av apl-platser och för att möta arbetsmarknadens behov. Arbetsmarknadens parter kan också informera om arbetsmarknadsläget, t ex i form av regionalt organiserade aktiviteter som Future Skills.

Mottagande och antagning till gymnasiesärskoleutbildning

Hemkommunen beslutar om eleven har rätt att tas emot i gymnasiesärskolan genom att hemkommunen prövar frågan om den sökande tillhör målgruppen (Skollagen 2010:800 18 kap. 5 §). Beslutet ska föregås av en utredning motsvarande den som enligt 7 kap. 5 § andra stycket i Skollagen ska göras inför beslut om mottagande i grundsärskolan om utredning saknas eller det av andra skäl bedöms nödvändigt.

Vägledningsarbetet genomförs i hemkommunen och/eller i skolkommunen.

Eleven och elevens vårdnadshavare ansöker om önskad skola och utbildning i form av

1. ett nationellt program,
2. en särskild variant, eller
3. ett individuellt program.

Ansökan till det fritt regionalt sökbara utbudet av nationella gymnasiesärskoleprogram registreras i GR:s antagningsdatabas.

För gymnasiesärskolans individuella program träffas överenskommelse mellan hemkommunen och skolkommunen beträffande skolplacering och ersättning eftersom detta samverkansavtal inte gäller för elev på individuellt program. Vid beslutet om antagning till individuellt program ska särskilt beaktas hemkommunens yttrande angående förväntade kostnader förknippade med elevens utbildning.

Kommunernas antagning till gymnasiesärskolan

Antagningsarbetet ska genomföras gemensamt mellan berörda kommuners företrädare till exempel när urval kan behöva tillämpas. Samråd sker också vid andra tillfällen under året då behov finns.

Avlämnande kommuner (personer som känner elevens bakgrund och behov) och mottagande kommuner bedömer sedan gemensamt vilka elever som har bäst behov av utbildningen om en urvalssituation uppkommer.

Eleven prövas på sina olika valalternativ om det inte går att uppfylla elevens förstahandsval.

Antagande kommun fattar beslut om antagning.

Resultatet av kommunens antagning ska registreras i det regionala IT-systemet för antagning inför slutantagningen.

Mottagande och antagning genomförs i enlighet med Skolverkets allmänna råd.

Information om utbildningar

Kommunerna har ett gemensamt ansvar för information till elever och vårdnadshavare samt övriga berörda om de utbildningar som avses i avtalet. Information ges kommunalt, regionalt och nationellt via tryckta och digitalt baserade medier. Utbildningsmässan "Gymnasiedagarna", Öppna hus samt Gymnasieantagningens och GR Utbildnings webbsidor. Informationen ska vara saklig, relevant, jämförbar, lättförståelig och lättillgänglig. Informationen ska utformas enligt 8 kap. 18 § andra stycket kommunallagen (2017:725). För Gymnasiedagarna finns en regional policy för hur man uppträder som utställare. Se bilaga.

Vägledning

Vägledning, som har sin utgångspunkt i en stödprocess till individen, ska vara neutral och oberoende av olika valalternativ och huvudman.

Marknadsföring

Marknadsföring är ett led i en utbildningsanordnares erbjudande. Enligt marknadsföringslagen ska all marknadsföring utformas enligt god marknadsföringssed. I de fall marknadsföringen mot unga utgörs av reklam ska detta vara möjligt att identifiera. Reklam ska vara vederhäftig, sann och utformas med socialt ansvar. Vilseledande reklam får inte förekomma och jämförande reklam får endast ske på det som regleras i marknadsföringslagen.

Mottagande i andra hand

Via det nationella frisökssystemet med andrahandskottagning kan en elev studera i annan kommun i hela landet. Detta innebär att först när elever från samverkansområdet är placerade har frisökande elever rätt att bli antagna till lediga platser och hemkommunen är då skyldig att betala. Detta gäller antagningen till år 1, 2, 3 och 4.

5. Utbildningarnas kvalitet

Underlag för regionalt samråd

Innan en utbildning, som ska omfattas av avtalet, startas eller avvecklas ska uppgifter redovisas till GR som underlag för samråd i Utbildningsgruppen och Utbildningschefsnätverket. Dessa uppgifter är sammanställda i en matris. Uppgifterna ska redovisas till GR senast den 1 april året innan utbildningen startar eller avvecklas. Underlaget kan bygga på preliminära planer och kan därför korrigeras i en version 2 senast 31 maj året innan utbildningen planeras starta. Vissa avvecklingsbeslut medger inte framförhållningstid senast 1 april året innan.

Överlämning

Kommunerna ska verka för att relevant kommunikation kommer till stånd vid övergång från grundskola och grundsärskola till gymnasiesärskola. Hemkommunen ansvarar, med iakttagande av sekretesslagstiftning, för att mottagande skola får nödvändig information. Överlämning kan ske på många sätt såväl i blankettform som genom dialog mellan avlämnande och mottagande enhets personal. Kontaktperson för frågor kring överlämning ska för varje enhet anges i GR:s gemensamma IT-system. Genom en väl genomförd överlämning ska eleven ges goda möjligheter att fullfölja sin utbildning.

Regional uppföljning/utvärdering/utveckling

Samverkansavtalet för gymnasiesärskolan utvärderas och följs upp regelbundet.

Resultatet av uppföljnings-, utvärderings- och utvecklingsarbetet presenteras bland annat via GR:s webbsida, Om Utbildningsgruppen bedömer att kvalitetsbrister föreligger i någon del av det utbildningsutbud som detta samverkansavtal omfattar, förbinder sig den kommun där dessa brister anses föreligga att bereda Utbildningsgruppen möjlighet att i den aktuella kommunen redovisa sin ståndpunkt. Om berörd kommun vidimerar framförd kritik förbinder sig kommunen att i Utbildningsgruppen redovisa de åtgärder som beslutas vidtas för att eliminera de kvalitetsbrister som påtalats av Utbildningsgruppen.

Lokal uppföljning/utvärdering

Medlemskommunernas egna uppföljningar och sammanställningar av resultat och kvalitet utgör ett viktigt underlag. Underlaget ska på ett enkelt sätt kunna nås av samtliga medlemskommuner, t ex via webbaserad publicering.

Kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar under 20 år

- Ungdomar som är folkbokförda i kommunen, inte längre är skolpliktiga, inte fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationellt program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning ingår i kommunernas aktivitetsansvar. Kommunen är skyldig att löpande under året hålla sig informerad om hur ungdomarna är sysselsatta. Inom ramen för ansvaret har hemkommunen också uppgiften att erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder och dokumentera sina insatser på adekvat

sätt. Därutöver ska kommunen samla in uppgifter om och föra ett register över de ungdomar som omfattas av ansvaret.

- Enligt Skollagen (SFS 2014:1002) ska elevs hemkommun snarast meddelas när en elev börjar eller slutar vid en gymnasieskola med annan huvudman än hemkommunen. För att kommunerna ska kunna fullgöra sitt ansvar finns regiongemensamma rutiner och ett gemensamt IT-system. Kommunerna förbinder sig att följa dessa rutiner, rapportera elevförändringar till IT-systemet och att verka för att fristående gymnasieskolor inom den egna kommunen gör på samma sätt.
- För att samarbetet ska fungera fullt ut krävs att skolorna och kommunerna inom GR uppfyller sina åtaganden gentemot ungdomarna och mot sina samarbetsparter. Varje kommun ansvarar för att utse olika behörigheter såsom registreringsansvarig för respektive skola, administratör/ekonom på kommun och handläggare och registeransvarig för det kommunala aktivitetsansvaret, det vill säga de som för skola och kommun svarar för rapportering till det regionala IT-systemet. Information om utsedda kontaktpersoner ska rapporteras till Gymnasieantagningen via elevinformation@grkom.se.

6. Ekonomiska förutsättningar

Prislista

Interkommunala ersättningar betalas i enlighet med en för Göteborgsregionen gemensam prislista. Överenskommelsen om interkommunala ersättningar för de i samverkansavtalet ingående utbildningarna utgör en del av samverkansavtalet. Samverkansavtalet reglerar inte interkommunal ersättning för särskilda varianter eftersom de regleras nationellt. Alla extra kostnader för hemkommunen ska vara väl kända innan eleven börjar utbildningen.

Prislistan löper kalenderårsvis och revideras årligen i samband med att utbildningsutbudet revideras.

Avstämningsdatum

Den interkommunala ersättningen erläggs efter fakturering med utgångspunkt i månadsvis avstämning den 15 dagen i månaden. Underlag för avstämning hämtas från det regionala IT-systemet ELIN. I samband med höstterminens start kan det vara svårt att veta vilken skola en elev kommer att tillhöra. Därför är eventuell fakturering som sker i juli och augusti preliminär och korrigeras utifrån avstämning den 15 september. Den kommun där eleven går den 15 september har rätt till ersättning för eleven för juli och augusti från den kommun där eleven var folkbokförd i juli och augusti.

Resor

Elevs hemkommun svarar för kostnaden för skolskjuts eller resor mellan bostad och skola och/eller eventuellt inackorderingstillägg för elev som omfattas av avtalet. Med detta menas en resa direkt från bostaden till skolan och en resa direkt till bostaden från skolan per skoldag.

Hantering av skolkort eller motsvarande regleras utanför avtalet.

Varje kommun som anordnar gymnasiesärskola är skyldig att så långt som möjligt organisera gymnasiesärskolan så att ingen elev blir tvungen att bo utanför det egna hemmet på grund av skolgång. Även i övrigt ska vid utformningen av

särskoleverksamheten beaktas vad som ur kommunikationssynpunkt är ändamålsenligt för eleverna. I lagen (1993:387) om stöd och service till funktionshindrade finns föreskrifter om stöd och service i form av boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet.

Elever med specifika, individuella behov
Särskilt stöd regleras i Skollagen 3 kapitlet 7 - 9 §.

Elev- och ansvarsförsäkring
Kostnader för reguljär elev- och ansvarsförsäkring hanteras så att skolkommun tecknar elev- och ansvarsförsäkring för elev för vilken det utgår interkommunal ersättning.

Investeringar
För investeringskostnader ansvarar anordnande kommun.

7. Idé och erfarenhetsutbyte för personal inom gymnasiesärskolan.

Göteborgsregionens samlade kompetens på utbildningsområdet tas tillvara genom ett intensivt idé- och erfarenhetsutbyte på olika nivåer. Inom gymnasiesärskolan främjas detta genom gemensam kompetensutveckling kring aktuella frågor i GR Utbildnings regi, erfarenhetsutbyte i regional nätverksform kring t ex kvalitetsfrågor, ledarskap, utvecklingsarbete, omvärldsbevakning och lobbyverksamhet. Idé- och erfarenhetsutbytet omfattar även utbildning på individuella program inom gymnasiesärskolan.

8. Formalia

Avtalsperiod
Avtalet avser verksamheten läsåren 2019/2020 till och med 2022/2023, med möjlighet att komplettera avtalet årligen.

Force majeure
Om fullgörande av åtagande från anordnande kommuns sida förhindras av omständigheter som kommunen ej kan råda över såsom arbetskonflikt, eldsvåda, krig mm är den anordnande kommunen inte ansvarig för skada eller förlust som därigenom kan uppkomma för motparten.

Tvist
Samråd före beslut, med samverkansområdets förvaltningschefer på utbildningsområdet eller motsvarande eller av dessa förvaltningschefer utsedda, sker då behov av överläggningar finns.

Ingående parters beslut

För Ale kommun

_____	_____
Datum	Namn
	_____
	Namnförtydligande

För Alingsås kommun

_____	_____
Datum	Namn
	_____
	Namnförtydligande

För Göteborgs kommun

_____	_____
Datum	Namn
	_____
	Namnförtydligande

För Härryda kommun

_____	_____
Datum	Namn
	_____
	Namnförtydligande

För Kungsbacka kommun

_____	_____
Datum	Namn
	_____
	Namnförtydligande

För Kungälv kommun

_____	_____
Datum	Namn
	_____
	Namnförtydligande

För Lerums kommun

_____	_____
Datum	Namn
	_____
	Namnförtydligande

För Lilla Edets kommun

_____	_____
-------	-------

Datum _____ Namn _____
Namnförtydligande _____

För Mölndals kommun

Datum _____ Namn _____
Namnförtydligande _____

För Partille kommun

Datum _____ Namn _____
Namnförtydligande _____

För Stenungsunds kommun

Datum _____ Namn _____
Namnförtydligande _____

För Tjörns kommun

Datum _____ Namn _____
Namnförtydligande _____

För Öckerö kommun

Datum _____ Namn _____
Namnförtydligande _____